

**STRATEGICZNA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO DO PROJEKTU ZMIANY NR 3 STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY OLEŚNICA**

EGZEMPLARZ WYŁOŻONY DO PUBLICZNEGO WGLĄDU W DNIACH
OD.....DO.....

Autor opracowania:
Przedsiębiorstwo Projektowania
i Usług Inwestycyjnych
„ABAKUS”

KIELCE, grudzień 2012 r.

SPIS TREŚCI

I	Część ogólna	4
II	Zakres prognozy	5
III	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	7
IV	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jego przeprowadzenia	8
V	Informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	8
VI	Istniejący stan środowiska	9
VI.1	Zagospodarowanie terenu	9
VI.2	Rzeźba terenu	9
VI.3	Budowa geologiczna	10
VI.4	Złoża	11
VI.5	Warunki aerosanitarne, akustyczne	12
VI.7	Warunki wodne	13
VI.6	Gospodarka odpadami	15
VI.8	Warunki klimatyczne	15
VI.9	Warunki glebowe i szata roślinna	16
VI.10	Formy ochrony przyrody	17
VII	Prognozowane zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania realizacji mpzp	22
VIII	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	23
IX	Problemy ochrony środowiska istotne dla realizacji planu w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	25
X	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.	28
XI	Przewidywane znaczne oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.	30

XII	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	34
XIII	Rozwiązania alternatywne	34
XIV	Streszczenie	34

I. Część ogólna

Przedmiotem niniejszego opracowania jest **Prognoza Oddziaływania na Środowisko** (zwana dalej Prognozą) do zmiany nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Oleśnica .

Podstawowym celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oleśnica jest dalszy zrównoważony rozwój obszaru gminy przy równoczesnej zmianie sposobu zagospodarowania części obszaru gminy, wynikającej z nowych potrzeb przedsiębiorców oraz nowych uwarunkowań jakie wystąpiły na terenie gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy stanowi dokument, o którym mowa w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), wymagający przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko (art. 51, ust.1).

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica jest załącznikiem do projektu zmiany studium sporządzonym na zlecenie gminy i stanowi materiał pomocniczy ułatwiający interpretację i realizację zmiany studium.

Podstawowym celem prognozy jest określenie przewidywanych oddziaływań na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska przyrodniczego, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych bądź dopuszczonych przez projekt zmiany Studium sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu. Dokument ten ma również za zadanie wyeliminowanie zagrożenia oraz ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogłyby wystąpić w wyniku realizacji projektu zmiany Studium.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego składa się z części tekstowej i graficznej.

Część graficzną opracowano w skali 1:10 000 na mapie topograficznej będącej treścią uchwały.

Tekst dodany do studium, jak i tekst zmieniony w całości, w niektórych rozdziałach (ze względu na zmianę obecnych uwarunkowań i przepisów prawnych) został przedstawiony w ramach oznaczonych „zmianą nr 3”.

Kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy zapisane w studium to sukcesywne osiąganie przyjętych w gospodarce przestrzennej celów poprzez rozwój procesów urbanizacyjnych, realizowanych jako różnorodne funkcje przypisywane poszczególnym terenom.

Głównym celem rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica, zgodnie ze „Strategią rozwoju województwa świętokrzyskiego” jest poprawa warunków życia ludności na terenie gminy oraz jej zrównoważony rozwój oparty o ład przestrzenny.

Dążenie do tego następuje poprzez realizację określonych w „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Staszowskiego na lata 2000 – 2015” celów warunkujących zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny powiatu, w tym:

- wyzwalanie inicjatyw w zakresie przedsiębiorczości jako podstawy stabilizacji i rozwoju gospodarczego powiatu oraz przeciwdziałania bezrobociu,
- restrukturyzacja i aktywizacja rolnictwa oraz wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich,

- ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
- rozbudowa infrastruktury gospodarczej i technicznej,

W zmianie studium została zastosowana zasada zrównoważonego rozwoju gminy Oleśnica.

Zakres zmiany studium

- Przedmiotem zmiany studium, jest określenie nowych warunków zagospodarowania dla następujących obszarów:

1) Sołectwo Brody:

- działka ewidencyjna nr 325/2 msc. Brody –przedsięwzięcie polegające na wydobywaniu piasków ze złoża Brody II.

- działka ewidencyjna nr 322 msc. Brody – przedsięwzięcie polegające na wydobywaniu kopaliny pospolitej: piasku ze złoża Brody III

2) Sołectwo Strzelce: działka ewidencyjna nr 50/1, 50/2, 50/3 – dla potrzeb wydobywania kopalin pospolitych – piasku.

- złoża „Strzelce I” – działka nr 50/1

- złoża „Strzelce” działki nr 50/2 i 50/3

Przy opracowaniu zmiany studium dostosowano treść zmiany studium do sytuacji prawnej będącej wynikiem wejścia w życie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80 poz. 717 z 2003 r. z póź. zm.)

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica jest zgodne z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego (Uchwała nr XXIX/399/02 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 kwietnia 2002 r.) oraz ustaleniami wynikającymi z realizacji obowiązujących przepisów prawa, m.in. ustawy o ochronie przyrody.

Podstawowym celem niniejszego opracowania jest określenie i ocena skutków realizacji ustaleń zmiany studium na środowisko i walory kulturowe obszaru objętego zmianą studium, oraz wskazanie, w jaki sposób rozwiązania przyjęte w projekcie zmiany studium przekształcą środowisko, na ile pozwolą na zachowanie istniejących wartości lub ich wzbogacenie oraz czy mogą spowodować zagrożenie dla środowiska.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jak wskazano już wcześniej jest elementem procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oleśnica

Zasady tego postępowania są określone w dziale IV Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 17 ust. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Wójt Gminy Oleśnica wykląda projekt zmiany studium wraz z prognozą do publicznego wglądu i organizuje dyskusję publiczną nad przyjętymi w planie rozwiązaniami.

II Zakres prognozy ustalony Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 51 ustawy:

- Prognoza zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- Określa, analizuje i ocenia:
 - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 (Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty) oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- Przedstawia:
 - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 (Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty) oraz integralność tego obszaru /art. 51 ust. 1 pkt 3a/,
 - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot obszaru ochrony Natura 2000 (Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty) oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w

projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy / art. 51 ust. 1 pkt 3b/.

III Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Zakres prognozy ustalony został na podstawie przywołanej wcześniej ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz na podstawie ustaleń projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem jego aktualizacji,

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych i porównawczych, dotyczących charakterystyki istniejącego stanu środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego. Ponadto przeprowadzono szereg analiz i ocen dotyczących możliwych oddziaływań na zasoby środowiska. Przede wszystkim skupiono się na analizie nowo wprowadzonych zapisów zmiany studium.

Głównym wyznacznikiem badań podjętych w prognozie oddziaływania na środowisko jest ocena projektowanego zagospodarowania obszaru gminy zawartego w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w stosunku do stanu obecnego środowiska przyrodniczego oraz w stosunku do zagospodarowania przestrzennego zawartego w obowiązującym studium .

Za główną zasadę uznano, że prognoza ma oceniać skutki wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko, czyli określać wpływ wynikający z nowego przeznaczenia terenu na określone rodzaje użytkowania oraz określenie warunków zagospodarowania dla tych terenów.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko dla terenu objętego zmianą studium pozwala na ocenę, czy przyjęte w zmianie studium rozwiązania, mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego przeznaczenia terenu, są spójne dla terenu całej gminy.

Prognoza oparta jest głównie na bazie posiadanych materiałów zgromadzonych do zmiany Studium. Przy sporządzaniu Prognozy wykorzystano również inne dostępne opracowania, dokumenty i raporty dotyczące obszaru tej części gminy związane ze środowiskiem i zmianami w nim zachodzącymi.

Podstawę formalną sporządzenia prognozy i ustalenia jej zakresu stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80 poz. 717 ze zm.),

Rozporządzenia:

- Rozporządzenie nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 156 poz. 1950 zmienione Rozporządzeniem w sprawie obszarów chronionego krajobrazu nr

- 17/2009 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 16 lutego 2009 r. – Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 42, poz. 629.
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z dnia 9 listopada 2010 r.
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 120, poz. 826) zmienione Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 1 października 2012 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012, poz. 1109),
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomu niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 poz. 1031);
 - Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. 106 poz. 675).

Prognozę opracowano na podstawie danych i opracowań instytucji regionalnych związanych z działalnością w zakresie ochrony środowiska oraz innych materiałów.

Podstawą opracowania prognozy stanowią również: inwentaryzacja terenu, materiały archiwalne dot. walorów przyrodniczych i kulturowych oraz stanu środowiska obszaru objętego zmianą studium.

Prognoza składa się z części tekstowej i graficznej.

Część graficzną opracowania stanowi mapa w skali: 1 : 20 000

Projekt zmiany studium uwzględnia zasady i kierunki działań określone w poniższych dokumentach:

- Planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego,
- Programie ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego na lata 2007-2015,
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Staszowskiego na lata 2000-2015,
- Strategii Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2007-2020,

IV Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jego przeprowadzenia.

Realizacja zagospodarowania przestrzennego, które umożliwia projekt zmiany studium, uwarunkowana jest spełnieniem wymogów, dotyczących także ochrony środowiska, wynikających z obowiązującego prawa.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowi, iż w celu oceny aktualności stanu zagospodarowania wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, a wyniki tych analiz przekazuje radzie gminy co najmniej raz w jej kadencji.

V Informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na położenie gminy oraz charakter zagospodarowania realizacja projektu mppz nie będzie miała negatywnych skutków transgranicznych.

Gmina Oleśnica, jak cały Region Świętokrzyski nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości granic województwa do granic państwa, we wszystkich kierunkach, przekraczają co najmniej 250 km. Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica nie przewiduje lokalizacji przedsięwzięcia, które mogłyby transgranicznie oddziaływać na środowisko.

Skutki realizacji zmiany studium nie będą więc miały transgranicznego oddziaływania na środowisko, w rozumieniu art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

VI Istniejący stan środowiska

Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska przedstawiona w niniejszym rozdziale obejmuje: zagospodarowanie terenu, rzeźbę terenu, budowę geologiczną, złoża, gospodarkę odpadami, warunki wodne, warunki klimatyczne, warunki glebowe i szatę roślinną, formy ochrony przyrody.

V1.1 Zagospodarowanie terenu

Gmina Oleśnica znajduje się w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego w powiecie staszowskim.

Zajmuje 53,51 km², posiada 3949 mieszkańców (według danych GUS - stan na dzień 31.12.2011 r.).

W skład gminy wchodzi 10 sołectw: Borzymów, Brody, Bydlowa, Kępie, Oleśnica, Pieczonogi, Podlesie, Strzelce, Sufczyce, Wojnów.

Obecnie wiodącą funkcją gminy jest rolnictwo, a rolę uzupełniającą pełnią usługi, w tym turystyka i rekreacja. Ze względu na rolniczy charakter gminy – dominuje tu zabudowa zagrodowa.

Obszar objęty zmianą studium to tereny położone w sołectwie Brody: działka nr 322 o powierzchni 1.46 ha oraz działka nr 325/2 o pow. 2.6336 oraz tereny położone w sołectwie Strzelce : działka nr 50/1 o pow. 1.00 ha oraz działka nr 50/2 o pow. 2.00 ha.

Złoże Strzelce położone jest na działce 50/2. Od strony zach. przylega do niego działka nr 50/1 a od strony wschodniej działka 50/3. Od strony północnej i południowej do działki przylegają gminne drogi gruntowe.

W odległości ca 350-400m znajduje się rzeka Wschodnia , która jest ciekim III rzędu.

Złoże Strzelce I położone jest na działce 50/1. Od strony Zach. przylega do niego działka nr 49 a od strony wschodniej działka 50/2. Od strony północnej i południowej do działki przylegają gminne drogi gruntowe.

W odległości ca 350-500 m znajduje się rzeka Wschodnia, która jest ciekim III rzędu.

Złoże Brody II położone jest na działce nr 325/2. Od strony półn. - wsch. przylega do drogi gminnej nr ewidencyjny 399, dochodzącej do drogi. Od strony połd. - wsch. graniczy z terenami oznaczonymi w studium symbolem ZDL – tj z terenami przeznaczonymi do zalesienia. Od strony Zach graniczy z terenem złoża Brody III.

Złoże Brody III położone jest na działce nr 322. Od półn. - zach. granicy złoża znajdują się tereny leśne. Od strony połd. i częściowo wschodniej znajdują się tereny przeznaczone do zalesienia. Na pozostałym odcinku strony wsch. działka przylega do działki nr 325/2., tj do terenu złoża Brody II.

VI.2 Rzeźba terenu

Rzeźba terenu gminy Oleśnica ma charakter falisty - dominują ciągi wzniesień i garbów porozdzielanych siecią dopływów rzeki Wschodniej. Teren obniża się z południowego-zachodu na północny-wschód, w kierunku doliny rzeki. Maksymalne wysokości bezwzględne sięgają 221 m n.p.m. (przy południowej granicy gminy), minimalne wynoszą około 170 m n.p.m. (w dolinie Wschodniej niedaleko wsi Bydłowa).

W rzeźbie terenu gminy zaznaczają się wyraźnie dwa poziomy morfologiczne: wyższy, wierzchowinowy i niższy, dolinny.

Poziom wierzchowinowy rozczłonkowany jest na garby i pagóry układające się w ciągi wałów o orientacji E-W, osiągając wysokość 190 – 210 m n.p.m.

Powierzchnie tych form są fragmentami sarmacko-plioceńskiej powierzchni zrównania o charakterze falistym – dominują tu ciągi wzniesień i garbów porozdzielanych siecią dopływów rzeki Wschodniej.

Główne rzeki posiadają doliny o szerokich ponad 1 km, często podmokłych dnach i łagodnych zboczach. Najniższy poziom dolinny stanowią akumulacyjne tarasy zalewowe. Są one płaskie i zabagnione, z licznymi starorzeczami. Ponad nimi znajdują się tarasy nadzalewowe:

- niższy taras nadzalewowy (3 do 4 m nad dnem doliny), zbudowany z utworów piaszczystych, występuje w dolinie Wschodniej i jej większych, prawych dopływów osiągając w rejonie miejscowości Strzelce, Budy i Bydłowa szerokość do 2 km,
- wyższy taras nadzalewowy (16 do 18 m nad dnem doliny), zbudowany z piasków, żwirów i mułków występuje w dolinie Wschodniej, gdzie jest wyraźnie zarysowany między Oleśnicą a Podlasiem i (słabiej) w rejonie wsi: Brody Małe i Duże. Spadki terenu na ogół nie przekraczają 10 %, tylko niewielkie partie zboczy w obrębie krawędzi oddzielających tarasy zalewowe i nadzalewowe mają nachylenia nieco większe.

Na terenie objętym zmianą studium występują niewielkie różnice wzniesień. Na terenie złoża „Strzelce” i „Strzelce I” zmieniają się w granicach od +178,72 do +179,34 m n.p.m. Na terenie złoża „Brody II” i „Brody III” różnice wzniesień są nieco większe i zmieniają się w granicach od +178,7 do +182,9 m n.p.m.

W gminie Oleśnica nie stwierdzono osuwisk.

VI.3 Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym analizowany teren znajduje się w obrębie synklinorium Nidy pograżającym się pod utwory mioceńskie. Najstarszymi utworami występującymi przypowierzchniowo są tu utwory sarmatu. Miąższość osadów miocenu na tym obszarze jest zmienna i wynika z nierównej powierzchni podmioceńskiej.

Trzeciorzęd: na terenie gminy znany jest tylko jako baden i sarmat.

Czwartorzęd: utwory czwartorzędowe wykazują duże rozprzestrzenienie i zróżnicowanie. Miąższość ich jest zróżnicowana i największa w obrębie poziomów tarasowych i spłaszczeń stokowych. Najstarszymi utworami czwartorzędowymi są:

- żwiry i piaski preglacjalne — występują w Borzymowie,
- gliny zwałowe.

Utwory zlodowacenia środkowo-polskiego:

- piaski, mułki i żwiry wodnolodowcowe — występują w dolinach rzecznych tworząc najwyższy taras nadzalewowy rzeki Wschodniej,
- lessy międzymorenowe — występują w okolicy Borzymowa,
- glina zwałowa górna — występuje na południu gminy koło Wólki Oleśnickiej oraz w północnej jej części koło Brodów Dużych,
- żwiry i piaski wodnolodowcowe — występują w pasie od Oleśnicy na wschód oraz w rejonie wsi Brody Duże i Małe.

Kompleks osadów zlodowacenia bałtyckiego:

- piaski rzeczne tarasowe — występują w dolinie rzeki Wschodniej,
- piaski i żwiry rezydualne z głazami — występują w rejonie wsi: Kępie, Sufczyce, Brody Małe oraz na wschód od Oleśnicy koło Wadówki,
- piaski eoliczne i piaski eoliczne w wydmach — występują głównie w północno-wschodniej części gminy, w rejonie wsi Brody Małe, Wojnów oraz na południu koło Wólki Oleśnickiej,
- osady deluwialne — występują w dolinie, nad którą położona jest Oleśnica oraz na południe od niej.

Złoże Brody II i III leży na terenie północnej części Zapadliska Przedkarpackiego.

Brody III - w budowie geologicznej znajdują się utwory trzecio i czwartorzędowe. Utwory trzeciorzędowe występują na głębokości kilku metrów. Utwory czwartorzędowe to utwory plejstocenu i holocenu. Utwory plejstocenu wykształcone są jako utwory wodnolodowcowe: piaski, żwiry oraz piaski wydmowe. Strukturę złoża stanowią czwartorzędowe piaski wodnolodowcowe średnio i drobnoziarniste.

Brody II- złożo czwartorzędowe – plejstocen- piaski drobno i średnioziarniste. Nadkład z gleby piaszczystej.

Strzelce złożo czwartorzędowych piasków rzecznych.

VI.4 Złoża

Na terenie Gminy Oleśnica znajdują się następujące złoża:

a) złoża eksploatacyjne:

- Oleśnica 1 (złożo iłowy) - koncesja ważna do 14.08.2052 r.
- Brody I-2 (złożo piaskowy) - koncesja ważna do 31.12.2015 r.

b) złoża w rekultywacji:

- Brody (karta rejestracyjna z 1991 r., w 1999 r. wyłączone z bilansu zasobów),
- Brody I-1 (złożo piaskowy) - decyzja Starosty Staszowskiego znak: OŚ.6522.12.2011.II z dnia 02.09.2011 r. o wygaśnięciu koncesji na wydobycie piasku ze złoża „Brody I-1”.

Złoża znajdujące się w granicach objętych zmianą studium uwarunkowań które mają opracowaną i przyjętą dokumentację geologiczną:

- „Brody II” (złożo czwartorzędowych piasków) - zawiadomienie Starosty Staszowskiego znak: OŚ.6528.2.2011.II. z dnia 24.05.2011 r. o przyjęciu dokumentacji geologicznej –wg. stanu na dzień 31.12.2010.

Złożo nie jest eksploatowane.

- „Brody III” (złoże piasków) - zawiadomienie Starosty Staszowskiego znak: OŚ.6528.5.2011.II. z dnia 07.09.2011 r. o przyjęciu dokumentacji geologicznej złoża. wg. stanu na dzień 31.12.2010

Złoże nie jest eksploatowane.

- „Strzelce” w kat. B”- zawiadomienie Starosty Staszowskiego znak: OŚ.6528.1.2011.II. z dnia 17.02.2011 r. o przyjęciu dokumentacji geologicznej złoża. - wg. stanu na dzień 31.12.2010

Złoże nie jest eksploatowane.

- „Strzelce I” w kat. C1”- zawiadomienie Starosty Staszowskiego znak OŚ.6528.4.2011.II o przyjęciu bez zastrzeżeń dokumentacji geologicznej złoża czwartorzędowych piasków rzecznych „STRZELCE I”, w kat. C1 – wg. stanu na dzień 31.12.2010.

Złoże nie jest eksploatowane.

VI.5 Warunki aerosanitarne, akustyczne

Warunki aerosanitarne

Na mocy ustawy - Prawo ochrony środowiska (art. 88), przynajmniej co 5 lat Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny okresowej jakości powietrza w strefach, na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu ocen prowadzonych corocznie.

Ocena okresowa (pięcioletnia) prowadzona jest w odniesieniu do poszczególnych substancji określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1032), zatem obejmuje: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenki azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM10 oraz zawartość ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe PM10. Podstawowymi kryteriami odniesienia są wartości górnego i dolnego progu oszacowania.

Pięcioletnie oceny jakości powietrza mają na celu zgromadzenie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref, w zakresie umożliwiającym określenie metod, jakimi powinny być dokonywane oceny roczne oraz potrzeb w zakresie prowadzenia pomiarów stężeń określonych zanieczyszczeń powietrza, zgodnie z wymaganiami dotyczącymi ocen rocznych.

Obecna ocena, wykonana w roku 2010, obejmuje lata 2005 – 2009 i opiera się na kryteriach i zapisach zawartych w prawie polskim, zgodnych z Dyrektywami: 2004/107/WE oraz 2008/50/WE a w przypadku istnienia różnic, z wymogami określonymi bezpośrednio w tych dyrektywach.

W związku z planowaną transpozycją dyrektywy 2008/50/WE do prawa polskiego przyjęto, że od stycznia 2011 r. dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza obowiązuje nowy układ stref. Ocena została przeprowadzona w nowym układzie stref, w którym strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys.,
- miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys.,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

W województwie świętokrzyskim wyróżniono dwie strefy: miasto Kielce, strefa świętokrzyska.

Prezentowane wyniki klasyfikacji uzyskano przez wykorzystanie wszelkich dostępnych metod i źródeł informacji, stosowanych indywidualnie lub łączonych. Ocena została wykonana w oparciu o:

- wyniki badań prowadzonych na stałych stacjach monitoringu, w szczególności w ramach wojewódzkiego programu monitoringu środowiska obejmującego również stacje należące do jednostek naukowo-badawczych oraz zakładów przemysłowych,
- informacje o emisji zanieczyszczenia i jej rozkładach na określonym obszarze,
- inne obiektywne metody szacowania stężeń, takie jak: pomiary nie stanowiące wystarczającej podstawy oceny, analogia do stężeń pomierzonych w innym obszarze lub w danym obszarze, ale innym okresie.

Przy klasyfikacji stref, wykonanej odrębnie pod kątem poziomu każdej substancji i dla poszczególnych kryteriów, zastosowano obowiązujące symbole:

Klasy stref w ocenie pięcioletniej i wymagane metody ocen rocznych (prowadzonych w oparciu o kryteria dotyczące ochrony zdrowia) w strefach, w zależności od poziomów stężeń określonych w wyniku oceny pięcioletniej dla SO_2 , NO_2 , CO , C_6H_6 , PM_{10} , Pb

Zgodnie z badaniami Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska na rok 2010, dokonano klasyfikacji stref, która została wykonana w nowym układzie stref. Po raz pierwszy ocenie poddano stan jakości powietrza pod względem dotrzymania wartości kryterialnych określonych dla pyłu $\text{PM}_{2,5}$. Wynikiem rocznej oceny jakości powietrza było sklasyfikowanie poszczególnych stref w województwie w zakresie dającym wynik porównywalności występowania stężeń każdego z normowanych zanieczyszczeń do obowiązujących wartości kryterialnych. W wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi strefę świętokrzyską, do której należy powiat staszowski, przyporządkowano do klasy C z uwagi na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM_{10} i poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Obszar całego województwa przyporządkowano do klasy D2 z uwagi na przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu.

W wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin strefę świętokrzyską przyporządkowano do klasy C oraz D2 z uwagi na przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu.

W przypadku pozostałych zanieczyszczeń powiat staszowski sklasyfikowano w klasie A, jako dotrzymujące kryterialne wartości stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, czyli poziomy dopuszczalne i docelowe.

Mimo, że na obszarze gminy Oleśnica nie znajdują się obiekty przemysłowo-usługowe będące dużymi źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza, ilość zanieczyszczeń powietrza będzie miała tendencję wzrostową. Spowodowane to będzie wzrostem zanieczyszczeń na istniejących drogach i ulicach związany z dalszym rozwojem komunikacji samochodowej. Wielkość wpływu na środowisko komunikacji samochodowej uwarunkowana jest natężeniem ruchu pojazdów. Należy jednak zakładać, że wprowadzane ciągle zaostżenia dotyczące zawartości substancji toksycznych w spalinach oraz w innych materiałach eksploatacyjnych przyczynią się do nie dopuszczenia przekroczeń wielkości normatywnych w tym zakresie.

W granicach obszarów objętych zmianą studium będzie miała miejsce emisja pyłu. Źródłem tej emisji będzie: zwałowanie, wydobywanie, kopaliny i transport.

Innym źródłem emisji będzie emisja zanieczyszczeń z procesu spalania paliw podczas eksploatacji złoża.

Warunki akustyczne.

Hałas i wibracje stanowią specyficzne formy uciążliwości antropogenicznych dla środowiska, wpływając przede wszystkim na warunki życia ludności i funkcjonowanie organizmów zwierzęcych.

W rejonie objętym zmianą studium głównymi źródłami uciążliwości pogarszającym warunki akustyczne jest hałas pracy sprzętu – koparek wydobywających piasek oraz hałas drogowy związany z transportem kopaliny.

Normy w zakresie hałasu określa Rozporządzenie MŚ z dnia 1 października 2012 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012, poz. 1109).

VI.6 Warunki wodne

a) wody powierzchniowe

Gmina Oleśnica praktycznie w całości położona jest w zlewni rzeki Wschodniej, będącej dopływem Czarnej Staszowskiej wpadającej do Wisły. Jedynie niewielki, południowy fragment, odwadniany jest przez Kanał Strumień, bezpośredni dopływ Wisły. Dział wodny (II-go rzędu) rozdzielający zlewnie wymienionych rzek przebiega wzdłuż południowej granicy gminy. Na terenie gminy dominują małe ciekły tworzące gęstą sieć hydrograficzną, z uwagi na zwiększony odpływ powierzchniowy (podłoże z nieprzepuszczalnych iłów krakowieckich).

Rzeka Wschodnia (największy ciek w granicach gminy), stanowiąca na odcinku ok. 15 km północny i północno-zachodni skraj gminy, na znacznej długości jest uregulowana. Jej dolina pokryta jest gęstą siecią rowów melioracyjnych. W pobliżu rzeki Wschodniej, w rejonie miejscowości Sufczyce, znajdują się stawy rybne.

Według badań monitoringowych w latach 2004-2005 stan czystości mierzony w punktach pomiarowych Strzelce i Wilkowa wykazał III klasę czystości rzeki. Docelowo zakłada się, że rzeka ta będzie posiadała II klasę czystości. Należy jednak zaznaczyć, że na terenie gminy Oleśnica nie znajdują się punkty zrzutu zanieczyszczeń do rzeki. Tereny, przez które przepływa rzeka to głównie lasy lub użytki i nieużytki rolne.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz. U. z 2003 r. Nr 16 poz. 149) na terenie gminy znajdują się następujące śródlądowe wody powierzchniowe stanowiące własność publiczną, istotne dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa:

- Rzeka Wschodnia
- Struga Oleśnicka
- Struga Strzelecka
- Ciek od Nizin

Złoże Strzelce usytuowane jest w odległości ca 350-400 m na płn. - wsch. od koryta rzeki Wschodniej która jest ciekim III rzędu, który wpada następnie do rzeki Czarnej Staszowskiej.

Złoże Strzelce I usytuowane jest w odległości ca 350-500 m na płn. - wsch. od koryta rzeki Wschodniej.

Złoże Brody II usytuowane jest w odległości ca 600 m od koryta rzeki Wschodniej, która płynie po stronie południowej tego złoża.

Złoże Brody III usytuowane jest w odległości ca 650 m od rzeki Wschodniej podobnie jak złoże Brody II.

b) wody podziemne

W lutym 2004 r. wykonano pomiary 46 studni kopanych.

Na terenie gminy występują dość zróżnicowane warunki hydrogeologiczne. Występujące tu bezpośrednio w podłożu lub pod nakładem czwartorzędu ilaste utwory trzeciorzędowe są praktycznie bezwodne. Jedyne nieliczne przewarstwienia lub wkładki piaszczyste oraz zwietrzałe przypowierzchniowe partie iłów mogą gromadzić wody gruntowe. Dochodzi do tego, że pewne partie terenu okresowo wykazują nadmierne uwilgocenie a studnie niekiedy wypełniają się prawie do pełna. Dotyczy to głównie płaskich lub wklęsłych form terenu z iłami występującymi przypowierzchniowo. Wody te wykazują duże wahania w poziomie zalegania zwierciadła i wydajności. Znaczne partie tych obszarów zwłaszcza wysoczyznowe są bezwodne. W innych przypadkach woda wysycha okresowo a po obfitych opadach lub roztopach znacznie się podnosi. Generalnie wody te są mało wydajne, często z wodami zalegającymi w utworach czwartorzędu. Występujące tu powszechnie ilaste podłoże trzeciorzędowe nie sprzyja retencjonowaniu wód gruntowych - wpływa zaś na zwiększenie roli odpływu powierzchniowego.

Podstawowym zbiornikiem wodonośnym w skali gminy są więc zróżnicowane utwory czwartorzędu, głównie piaszczyste. Obejmują one system tarasowy rozległej doliny Wschodniej.

Wody czwartorzędowe na obszarze gminy wykazują lepszą jakość i są znacznie wydajne głównie w obrębie rozległej doliny Wschodniej. Wody w dnach dolin odwadnianych zalegają płytko - przeważnie płynącej od 1 m a niekiedy do 2 m ppt. Przy wyższych stanach wód w ciekach wody prawie stale zalegają w przedziale 0 — 1 m ppt.

Poziom ich jest często obniżany przez melioracje terenów, zwłaszcza nadmiernie uwilgoconych przypowierzchniowo. W obrębie wyższych tarasów nadzalewowych rzeki Wschodniej i jej większych dopływów oraz lokalnie na obszarze wysoczyzn na południu wody poziomu czwartorzędowego zalegają głębiej niż 2,0 m ppt.

W obszarze objętymi zmianami studium:

Na terenie złoża Strzelce i Strzelce I nie znajduje się zbiornik wód podziemnych. Najbliższy GZWP nr 423 tj. Subzbiornik Staszów znajduje się w odległości 7 km od terenu złoża Strzelce. Natomiast najbliższe ujęcie wody w Radzikowie znajduje się w odległości ca 13 km od terenu złoża.

Natomiast złoże położone jest w terenie o płytkim zaleganiu wód podziemnych.

W najniższym punkcie zwierciadło znajduje się na poziomie + 177.49 m n.p.m tj na głębokości 0.92 m p.p.z.

Na terenie złoża Brody II i Brody III również nie znajduje się teren zbiorników wód podziemnych. Najbliższy zbiornik to GZWP nr 423 znajdujące się w odległości ca.5 km od terenu złóż Brody II i Brody III.

Na terenie złoża Brody II i III nie ma ujęć wody, najbliższe ujęcie wody w Radzikowie znajduje się w odległości 10 km od złóż Brody.

VI.7 Gospodarka odpadami

W zakresie usuwania odpadów studium zakłada obsługę gminy w oparciu o istniejące składowisko odpadów.

Wywóz śmieci z terenu objętego zmianą studium odbywa się na wysypisko „Pocieszka” w Staszowie, na mocy porozumienia gmin.

Docelowo przewiduje się wywóz śmieci do projektowanego wysypiska w Rzędowie (gm. Tuczepy - Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Rzędowie).

Na terenie gminy nie znajdują się żadne składowiska odpadów.

VI.8 Warunki klimatyczne

Cały obszar gminy Oleśnica według podziału klimatycznego Polski leży w obrębie Regionu Klimatycznego Śląsko-Małopolskiego w krainie klimatycznej nr 50.

Zmienne warunki fizjograficzne powodują lokalne zróżnicowania topoklimatyczne.

Na terenie gminy, głównie ze względu na rzeźbę terenu, można wyodrębnić następujące topoklimaty:

- Topoklimat właściwy obszarom płaskim,
- Topoklimat den dolin rzecznych oraz terenów podmokłych,
- Topoklimat właściwy obszarom leśnym.

Na obszarze objętym zmianą występuje topoklimat właściwy obszarom płaskim.

VI.9 Warunki glebowe i szata roślinna

Według regionalizacji przyrodniczo-rolniczej analizowany teren leży w Chmielnickim regionie glebowo-rolniczym.

Na terenie gminy gleby są dość zróżnicowane pod względem bonitacyjnym i typologicznym. Generalnie najlepsze chronione gleby zaliczone do klasy III występują sporadycznie na podłożu ilastym w zachodniej części gminy. Stanowią one jednak mały udział w skali powierzchni całej gminy. Dominują tu gleby klas IVa i IVb oraz gleby słabe klas V i VI.

Na terenie gminy występują następujące typy i rodzaje gleb:

- Gleby bielcowe i pseudobielcowe.
- Gleby brunatne.
- Czarne ziemie właściwe i zdegradowane.
- Gleby bagienne.
- Mady.
- Czarnoziemy.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, póź. 78., z późniejszymi zmianami) przekształcenie gleb I - III klasy bonitacyjnej na cele nierolnicze wymaga uzyskania stosownej zgody Ministra Środowiska.

Według podziału geobotanicznego gmina Oleśnica znajduje się w Krainie Miechowsko- Sandomierskiej w Okręgu Staszowskim. Gmina charakteryzuje się bardzo niską lesistością (8,2 % powierzchni ogólnej zajmują lasy). Lasy te stanowią w zdecydowanej większości własność prywatną, tylko w niewielkiej części stanowią lasy państwowe podlegające pod Nadleśnictwo Chmielnik Obręb Stopnica. Lasy mają charakter gospodarczy, pełniąc niekiedy funkcje wodochronne. Porastają obszary zwydmione, piaszczysto-tarasowe oraz dna dolin i podmokłych obniżen. Charakter i rozmieszczenie szaty roślinnej wykazuje

silny związek z rodzajem podłoża, jakością gleb i stosunków wodnych. Obszary o dobrych glebach są wykorzystywane rolniczo.

Wśród siedlisk leśnych dominuje bór świeży (Bśw), bór mieszany wilgotny (Bmw), bór mieszany świeży (BMśw), bór wilgotny (Bw). Pod względem gatunkowym zdecydowanie dominuje sosna, a towarzyszy jej najczęściej brzoza, a w mniejszym stopniu olchy, dąb, topola.

Na terenie objętym zmianami studium występują następujące warunki glebowe:

Złoże Strzelce i Strzelce I- na terenie tym występują gleby VI VI klasy bonitacyjnej. To teren gruntów ornyczych oraz łąk. Aktualnie część gruntów użytkowana jest jako pastwisko, pozostała zaś część nie jest użytkowana rolniczo. Na całym terenie nie występują drzewa i krzewy.

Płn. - wsch. niewielki fragment terenu działek 50/1,50/2i 50/3 to teren siedliska niżowych i górskich łąk użytkowanych ekstensywnie – kod 6510.

Złoże Brody II i III to teren na którym znajdują się gleby klasy VI. To w zasadzie teren rolny. Na niewielkiej powierzchni ca 0.11ha działki nr 325/2 / złoże Brody II, występuje teren leśny.

Na terenie złoża Brody III - działka nr 322, również występuje niewielki teren leśny na powierzchni ca 0.098ha.

VI.10 Formy ochrony przyrody

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. NR 92, poz. 880 ze zm.) formami ochrony przyrody są:

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000 (Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty),
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo - krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Ochronie ustawowej ma mocy przepisów szczególnych podlega cały obszar gminy wchodzący w skład Solecko — Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, dla którego *zakazy i działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów* ustanowiono w Rozporządzeniu Nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu zmienionym Rozporządzeniem Wojewody Świętokrzyskiego Nr 17/2009 z dnia 16 lutego 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego nr 42, poz. 629).

Solecko-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu (S-POChK) obejmuje obszar 45 778 ha i położony jest w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego. Graniczy przez dolinę Wisły z województwem małopolskim. Na terenie województwa

obejmuje następujące gminy: Oleśnica, Pacanów oraz części gmin: Stopnica, Solec Zdrój, Busko Zdrój i Nowy Korczyn.

Na obszarze S-POChK dominują zbiorowiska nieleśne. W dolinach rzek i w okolicach Stopnicy, Solca występują zbiorowiska torfowiskowe, łąkowe, z udziałem roślin halofilnych: komonicy skrzydlastostrąkowej, muchotrzewu solniskowego, koniczyny rozdętej.

Brzegi licznych stawów i doliny rzeczne wchodzą w skład biocenoz łąkowo-bagiennych, które stanowią siedliska lęgowe dla liczego ptactwa, w tym prawnie chronionych i rzadkich: bociana białego, czapli siwej, czajki, kurki wodnej i innych. Wśród ssaków na tym obszarze występuje rzęsorek rzeczny i wiele gatunków nietoperzy.

Głównym kierunkiem działania na terenie Solecko-Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jest ochrona wód powierzchniowych rzeki Wschodniej i walorów przyrodniczych doliny Wisły.

Na obszarze chronionego krajobrazu, zgodnie z § 3 Rozporządzenia nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 156 poz. 1950) zmienionym Rozporządzeniem nr 17/2009 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 16 lutego 2009 r. – Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 42, poz. 629, ustala się następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków,
- zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywienia lub też sukcesji,
- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych,
- zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych,
- ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne,
- zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

zgodnie z § 4 zakazuje się:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych.

Najcenniejszymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi odznacza się północna część gminy. Obejmuje ona dolinę rzeki Wschodniej wraz z towarzyszącymi jej kompleksami stawów oraz fragmenty większych kompleksów leśnych położonych wzdłuż północnej granicy gminy. Dolina Wschodniej pełni funkcję regionalnego korytarza ekologicznego, łączącego Obszar Świętokrzyski będący międzynarodowym węzłem ekologicznym z doliną Wisły (międzynarodowy korytarz ekologiczny).

W północnej części gminy występują siedliska gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty:

Na podstawie informacji zamieszczonych w załączniku graficznym załączonym do pisma RDOŚ znak: WPN-II.410.1.9.2011.AŁ1, WPN-II.610.30.2011. AŁ1, informacji zamieszczonych na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska dotyczących charakterystyk siedlisk i gatunków oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty) (Dz. U. Nr 77, poz. 510), stwierdzono, że na północy gminy Oleśnica znajdują się siedliska i gatunki chronione będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Na terenie gminy występują następujące siedliska :

- A- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, podtyp: łąka rajgrasowa, teren sołectw: Strzelce, Sufczyce, Wojnów, Borzymów, Brody, Bydłowa i Podlesie, kod: 6510*;
- B- zmiennie wilgotne łąki trzęślicowe, podtyp: zmiennowilgotne łąki olszewnikowo-trzęślicowe, teren sołectw: Borzymów i Bydłowa, kod: 6410*;
- C- starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, teren sołectwa: Brody, kod: 6150*.

- - *kod siedliska przyrodniczego na podstawie podręcznika interpretacyjnego Komisja Europejskiej - Interpretation Manual of European Union Habitats - EUR27 w wersji zawierającej poprawki przyjęte w 2007r., zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000*

Na terenie gminy znajdują się następujące gatunki chronione będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty zawarte w załączniku nr 2 w/w Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r :

- *modraszek tulejus* - występuje na terenie sołectwa Strzelce, Sufczyce, Borzymów, Brody, Bydłowa i Podlesie, kod: 1059**;
- *czernończyk nieparek* - występuje na terenie sołectwa Podlesie, kod: 1060**;
- *kumak nizinny* - występuje na terenie sołectwa Brody, kod: 1188**;
- *czernończyk fioletek* - występuje na terenie sołectwa Brody, kod: 4038**;
- *trzepla zielona* - występuje na terenie sołectwa Brody i Podlesie, kod: 1037**.

** - *kod gatunku wg zbiorczego zestawienia gatunków z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.*

Charakterystyka siedliska 6510 występującego we fragmencie terenu, na którym

zlokalizowany jest teren złoza Strzelce:

A. Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, podtyp: łąka rajgrasowa:

Charakteryzowane łąki cechuje bogactwo florystyczne. Na tych łąkach spotyka się gatunki typowe dla muraw kserotermicznych, łąk wilgotnych i zmiennowilgotnych. Ocenia się, że na łąkach rajgrasowych występuje około 260 gatunków roślin. Stanowią one miejsce żerowania dla wielu gatunków ptaków. Obfitość kwitnących roślin naczyniowych sprawia, że występują tu liczne gatunki owadów.

Nie stwierdzono gatunków roślin znajdujących się w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej UE, które związane byłyby z charakteryzowanym siedliskiem, natomiast na łąkach rajgrasowych mogą występować liczne gatunki bezkręgowców.

Łąki rajgrasowe cechuje duża wrażliwość na zmiany żyzności, wilgotności i pH gleby. Wymagają one stałych i jednorodnych zabiegów. Rajgras wyniosły źle znosi wypasanie i niskie koszenie.

Inne czynniki mogące wpłynąć na sposób ochrony:

Charakteryzowana roślinność jest wrażliwa na długotrwałe zalewy. Niekorzystnie oddziałuje na nią zakwaszenie gleby.

Potencjalne zagrożenia:

Istniejące obecnie tendencje zmian w polskim rolnictwie wskazują, że nadal będzie następowało scalanie gruntów i powstawanie dużych gospodarstw nastawionych na intensywną produkcję rolniczą. Zmniejszać się będzie liczba gospodarstw nastawionych na drogą produkcję drobnotowarową. Niebezpieczna jest również próba uproduktywiania porzuconych łąk poprzez ich zalesianie. Następstwem przebiegających procesów jest giniecie wysoko wyspecjalizowanej grupy roślin związanych z ekstensywnie użytkowanymi łąkami świeżymi.

Na terenie działek 50/1,50/2,50/3 w msc Strzelce nie stwierdzono gatunków roślin, grzybów, i zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową. Nie występują tam również drzewa i krzewy.

Na terenie gminy nie znajdują się indywidualne formy ochrony przyrody np. pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne. Tym samym takie formy ochrony nie występują na terenie objętym zmianą studium.

Gmina nie znajduje się też w granicach obszarów chronionych wchodzących w europejską sieć NATURA 2000 (Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty).

Do najbliższych położonych obszarów należących do Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk Natura 2000 (Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty) należy zaliczyć:

- „Ostoja Szaniecko - Solecka” (znajduje się w odległości ca 10.4 km od najbliższego terenu objętego opracowaniem tj od terenu złoza Strzelce),

- „Kras Staszowski” (znajduje się w odległości ca 7.7 km od zmiany dot. złoza Brody leżącego najbliżej tej ostoi).

„*Ostoja Szaniecko - Solecka*” znajduje się w środkowej części Garbu Pińczowskiego oraz południowo - zachodnim fragmencie Niecki Połanieckiej. Składa się z kilkunastu enklaw z malowniczymi wapiennymi i gipsowymi wzgórzami porośniętymi roślinnością kserotermiczną. Teren ten poprzecinany jest licznymi ciekami wodnymi, miejscami

tworzącymi zabagnione dolinki, w których wykształciły się torfowiska. W północnej części obszaru znajdują się odsłoneńca gipsów, zwłaszcza wielokrystalicznych; ponadto obserwuje się liczne formy krasu powierzchniowego i podziemnego np.: leje, studnie, zapadliska jaskinie krasowe. Środkowa i południowa część wyróżnia się występowaniem wód mineralnych z wysiękami, którym towarzyszy roślinność halofilna.

„Ostoja Szaniecko - Solecka” jest obszarem występowania najcenniejszych siedlisk muraw kserotermicznych i torfowisk węglanowych, łąk solniskowych oraz ciepłych grądów. Teren występowania aż czterech gatunków z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Szacunkowo znajduje się tu ok. 1100 gatunków roślin naczyniowych, w tym około 70 gatunków chronionych, 200 gatunków zagrożonych w skali regionu i kraju. Ostoja zabezpiecza najcenniejsze półnaturalne siedliska związane z występowaniem wapienia i gipsu.

Rozległy, zróżnicowany obszar stanowi najważniejszą w regionie ostoję dla dwóch gatunków motyli dziennych - *modraszka telejusa* i *modraszka nausitousa*. Istotne populacje tworzą tu również *czerwończyk nieparek* i *czerwończyk fioletek*. Ostoja stanowi znaczący w skali regionalnej obszar występowania *pachnicy dębowej*, zasiedlającej tu przydrożne i śródpolne wierzby. Jest to także najważniejszych w regionie ostoja dla *kumaka nizinnego* i *traszki grzebieniastej*, które szczególnie licznie zasiedlają południowe krańce ostoi z zalewanymi corocznie łąkami i kompleksami stawów hodowlanych. Spotkać tam można jeszcze dziewięć innych gatunków płazów oraz znaczące w województwie koncentracje ptaków wodno - błotnych. W tej części obszaru stwierdzono także występowanie piskorza i kozy.

„Ostoja Szaniecko - Solecka” jest obszarem pokrywającym się w części z Szanieckim Parkiem Krajobrazowym, obszarami chronionego krajobrazu: Szanieckim, Nadnidziańskim, Solecko - Pacanowskim, obejmuje rezerwat przyrody Owczary, użytki ekologiczne i pomniki przyrody.

Zagrożeniami dla obszaru „Ostoi Szaniecko - Soleckiej” mogą być:

- 1) obniżanie poziomu wód gruntowych, osuszanie łąk, melioracje zapobieganie wylewom wiosennym, regulacje cieków
- 2) zmiana sposobu użytkowania rolniczego - sukcesja wtórna na murawach kserotermicznych i łąkach
- 3) presja urbanizacyjna
- 4) presja przemysłu wydobywczego związanego z pozyskiwaniem kruszyw
- 5) pachnica wierzbową rozwija się tu w głowiastych wierzbach - zmiana tradycyjnego użytkowania, czyli zaprzestanie co kilkuletniego obcinania gałęzi drzew spowoduje zanik tego typu drzewa i przyczyni się do znacznego ograniczenia występowania tego chrząszcza
- 6) wycinanie zasiedlonych drzew i wypalanie dziupli
- 7) ewentualna zmiana gospodarki rybackiej na stawach
- 8) Zalesienie łąk, przeznaczenie łąk pod uprawy i stawy hodowlane

„*Kras Staszowski*” to obszar składający się z kilku fragmentów o różnym charakterze. Na wschód od Staszowa znajduje się kompleks leśny z licznymi lejkami i misami krasowymi. Wskutek gromadzenia się wody wytworzyły się tu różnego typu torfowiska. Po wielowiekowym wydobywaniu torfu na skalę przemysłową wykształciły się liczne jeziora o stosunkowo czystej wodzie z niewielką domieszką związków siarki. Podlegają one obecnie wtórnej sukcesji. Zachodni fragment stanowi olbrzymi kompleks stawów rybnych wraz z rezerwatem przyrody Dziki Staw. Stawy poprzedzielane licznymi gołbami są miejscem o dużej bioróżnorodności.

Ostoja „Kras Staszowski” to obszar występowania lasów liściastych, borów, w tym borów mieszanych oraz siedlisk wodno - błotnych powstałych w lejkach krasowych. Obecność lejków krasowych i związana z nimi szata roślinna jest najcenniejszą wartością przyrodniczą regionu. Lejki są jednocześnie świetnym kalendarium historii szaty roślinnej panującej w okresie holoceniowym. Obszar obejmuje naturalne typy siedlisk oraz gatunki chronione i zagrożone w skali regionu i kraju. Stwierdzono tu występowanie aż 12 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, największy udział mają niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie oraz dobrze wykształcone grądy i łągi.

Ostoja „Kras Staszowski” jest obszarem znajdującym się na terenie Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Zagrożeniami dla obszaru ostoi „Kras Staszowski” mogą być:

- 1) obniżanie poziomu wód
- 2) presja urbanizacyjna
- 3) zarastanie siedlisk półnaturalnych - łąk świeżych i wilgotnych, torfowisk przejściowych
- 4) eksploatacja surowców węglanowych, piasku i torfu
- 5) miejscami niewłaściwa gospodarka leśna - nasadzenia niezgodne z typem siedliska
- 6) zalesienia muraw i łąk
- 7) chemizacja rolnictwa
- 8) wycinanie przydrożnych drzew

Ze względu na dość znaczną odległość w/w obszarów Natura 2000 (Obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty), ustalenia projektu zmiany studium nie powinny stworzyć bezpośredniego, znaczącego zagrożenia zarówno dla flory i fauny, jak i dla różnorodności biologicznej.

VII Prognozowane zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania realizacji zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Przedmiot ustaleń:

Najistotniejsze ustalenia zmiany studium istotne dla opracowania prognozy dotyczą zasad ochrony środowiska oraz przyrody, dla terenów objętych nowymi formami zagospodarowania – eksploatacją powierzchniową złóż.

Ustalenia zmiany studium dotyczące zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:

Studium adaptuje istniejące urządzenia infrastruktury technicznej.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej zmiana studium zakłada:

W obszarach objętych zmianą studium nie przewiduje się powstawania i odprowadzania ścieków przemysłowych. W obrębie tych obszarów nie powstaną również żadne obiekty budowlane.

Dla potrzeb pracowników kopalni mogą zostać ustawione przewoźne kontenery socjalno-biurowe z przenośnym szczelnym sanitariatem, którego zawartość będzie usuwana przez uprawnione podmioty i wywożona do oczyszczalni ścieków.

W zakresie odprowadzania wód opadowych studium zakłada:

Powierzchniowe odprowadzenie wód opadowych,

W zakresie dostaw energii elektrycznej studium zakłada:

Dostawę energii elektrycznej z sieci i urządzeń przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami. Na terenie objętym zmianą studium nie występuje sieć energetyczna i nie zakłada się jej budowy w tym terenie ponieważ sposób planowanego zagospodarowania nie rodzi potrzeb w tym zakresie.

Ustalenia dotyczące telekomunikacji:

Obsługa telefoniczna terenu objętego zmianą - z ruchomej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorstw telekomunikacyjnych na zasadach określonych w przepisach szczególnych - Ustawa z dnia 7 maja 2010r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. 106 poz. 675).

Ustalenia dotyczące gazyfikacji:

Na terenie objętym zmianami studium nie przewiduje się realizacji sieci gazowniczych.

Warunki zagospodarowania wynikające z potrzeb ochrony środowiska kulturowego

Na terenie objętym zmianą studium nie występują obiekty zabytkowe ani stanowiska archeologiczne.

Ustalenia dotyczące terenów zalewowych

Obszar złoża Strzelce i Strzelce I znajduje się w granicach terenów zalewowych. Natomiast złoże Brody II i III znajdują się poza terenami zalewowymi. Eksploatacja złóż nie stanowi zagrożenia w zakresie ochrony przed powodzią.

Ustalenia dotyczące uciążliwości przez obiekty dopuszczone w planie do lokalizacji.

Uciążliwości wywołane przez przedsięwzięcia przewidziane w zmianie studium do lokalizacji nie mogą wykraczać poza granice działki przedsięwzięcia będącego źródłem uciążliwości. Poziomy dopuszczalnych parametrów stanu środowiska w zakresie hałasu, wibracji, promieniowania, zanieczyszczenia powietrza i wody określają przepisy szczególne.

VIII Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Środowisko przyrodnicze gminy ma cechy stosunkowo mało przekształcone przez działalność człowieka. Zawdzięcza to dominującej formie zagospodarowania obszaru gminy, jaką jest tutaj rolnictwo.

Najcenniejszą pod względem przyrodniczym częścią gminy są tereny obejmujące tereny dolin, lasów oraz tereny zbiorników wodnych. Tereny te są obszarami naturalnych powiązań przyrodniczych o znaczeniu regionalnym.

Cały teren gminy wchodzi w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu. Respektowanie, obowiązujących na tym obszarze, zakazów dotyczących zagospodarowania zapewni ochronę walorów przyrodniczych w obrębie gminy.

Na terenie gminy nie ma aktualnie obiektów stanowiących istotne źródła zanieczyszczenia środowiska. Do już eksploatowanych, istniejących obiektów stanowiących źródło uciążliwości, ale nie w stopniu istotnym należą istniejące tereny piaskowni Brody I -2 .

Emisja zanieczyszczeń do powietrza jest głównie związana ze spalaniem paliw na cele grzewcze oraz ze spalaniem paliw przez środki transportu drogowego.

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 757 Opatów Staszów Stopnica, która stwarza uciążliwość dla mieszkańców gminy.

Pozostałe drogi są niższego rzędu i o niskim natężeniu ruchu.

Teren objęty zmianą w msc. Brody i msc. Strzelce obsługiwany będzie drogami gminnymi.

Odnosząc się do nowych inwestycji planowanych w zmianie studium, to wszystkie należą do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

TERENY GÓRNICZE

Aktualnie na terenie gminy Oleśnica czynny jest obszar i teren górniczy dla złoża łąw ceramiki budowlanej „Oleśnica I” i złoża piasków „Brody I-2”. Złoże piasków „Brody I-2” usytuowane jest w sołectwie Brody przy drodze lokalnej w odległości ponad 500 m od zabudowy. Na dzień dzisiejszy tylko złoża „Brody I-2” i „Oleśnica I” są eksploatowane. Złoże „Brody I-2” eksploatowane jest sposobem odkrywkowym, co powoduje wyłączenie z powierzchni biologicznie czynnej, w przypadku tego złoża powierzchni ca 1,9 ha.

Obszar objęty opracowaniem to aktualnie teren rolny i teren nieużytków i w bardzo niewielkim fragmencie, w przypadku złoża „Brody II” to teren leśny. Odległość od zabudowy wynosi ca 115 m na południowy wschód złoża „Brody II”, ca 300 m od złoża „Brody III”, ca 450 m od złoża „Strzelce” i ca 800 m na południe od złoża „Strzelce I” i są to obszary o umiarkowanej gęstości zaludnienia, bezpośrednim sąsiedztwem są tereny lasów i zalesień. Obszary te nie sąsiadują również z krajobrazem mającym znaczenie kulturowe, historyczne i archeologiczne.

Obszary te nie wymagają ochrony ze uwagi na występowanie gatunków chronionych roślin i zwierząt, ich siedlisk w tym obszarów Natura 2000 (Obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty). Najbliższy obszar Natura 2000 „Kras Staszowski” zlokalizowany jest w odległości ca 7,7 km od zmiany dot. złoża Brody leżącego najbliżej tej ostoi, natomiast w jeszcze większej odległości znajduje się obszar Natura 2000 - „Ostoja Szaniecko-Solecka”. Tylko na niewielkim fragmencie złoża Strzelce i Strzelce I znajdują się siedliska o symbolach 6510 – niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie.

Tereny złóż usytuowane są na terenie Solecko - Pacanowskiego Chronionego Krajobrazu. Dla obszaru tego Rozporządzenie Wojewody Nr 89/2005 wprowadziło obowiązujące regulacje. Eksploatacja złóż nie powoduje naruszenia przedmiotowego rozporządzenia, ponieważ eksploatacje nie powoduje wycinki drzew, krzewów i zadrzewień. Na terenie tym nie występują zwierzęta objęte ochroną prawną. Eksploatacja górnicza kopalni piasku nie powoduje w tym przypadku zmiany stosunków wodnych. Zasięg oddziaływania eksploatacji złóż ma charakter lokalny, uciążliwości takie jak emisja zanieczyszczeń do powietrza, hałas i powstawanie odpadów występują w związku z pracą maszyn i urządzeń. Z uwagi na skalę eksploatacji złóż nie powoduje ona przekroczenia poziomu hałasu.

KORYTARZE EKOLOGICZNE:

Na terenie woj. świętokrzyskiego występuje jeden korytarz ekologiczny Południowo-Centralny, który łączy Roztocze z Lasami Roztockimi oraz Przedborskim Parkiem Krajobrazowym. Najbliższy węzeł ekologiczny o randze międzynarodowej znajduje się w obszarze buskim (fragmenty Niecki Nidziańskiej).

Projekt nie przewiduje realizacji przedsięwzięć, które mogą mieć wpływ negatywny na centralny korytarz ekologiczny. Przewidziane do realizacji przedsięwzięcia mają znaczenie jedynie lokalne w związku z tym nie przewiduje się znaczącego negatywnego działania na inne korytarze ekologiczne występujące na terenie województwa i na terenie kraju.

Złoże Strzelce i Strzelce I- na terenie tym występują gleby VI VI klasy bonitacyjnej. To teren gruntów ornyczych oraz łąk. Aktualnie część gruntów użytkowana jest jako pastwisko, pozostała zaś część nie jest użytkowana rolniczo. Na całym terenie nie występują drzewa i krzewy.

Phn. - wsch. niewielki fragment terenu działek 50/1,50/2i 50/3 to teren siedliska niżowych i górskich łąk użytkowanych ekstensywnie – kod 6510.

Złoże Brody II i III to teren na którym znajdują się gleby klasy VI. To w zasadzie teren rolny. Na niewielkiej powierzchni ca 0.11ha działki nr 325/2 / złoże Brody II, występuje teren leśny.

Na terenie złoża Brody III - działka nr 322, również występuje niewielki teren leśny na powierzchni ca 0.098ha.

DOLESIENIA

Gmina charakteryzuje się bardzo małą lesistością. Większe skupiska leśne występują w północnej części gminy w obrębie dna i poziomów tarasowych doliny rzeki Wschodniej oraz w rejonach wsi Wojnów, Wadówka i Borzymów. Nie tworzą one jednak większych zwartych kompleksów. Dna dolin rzecznych oraz podmokłych obniżen zajmę są pod trwałe użytki zielone, którym towarzyszą skupiska lub ciągi drzew siedlisk cisowych lub boru wilgotnego. Studium nie przewiduje dolesień w obszarach objętych zmianami.

IX Problemy ochrony środowiska istotne dla realizacji planu w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Ważnym aspektem w dziedzinie ochrony środowiska jest ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody. Oddziaływanie człowieka na środowisko przyrodnicze powoduje różnorodne przekształcenia jego materialnej i funkcjonalnej struktury. Ingerencja ta prowadzi do antropizacji środowiska przyrodniczego w wyniku jego modyfikacji lub całkowitego przekształcenia. Zantropizowane środowisko przyrodnicze może być stworzone i podtrzymywane celowo, dla wypełnienia określonych funkcji społeczno-gospodarczych jak i może być następstwem zmian nie zamierzonych, zaktywizowanych lub wywołanych nieracjonalną działalnością człowieka.

Teren gminy Oleśnica położony jest w terenie cennym krajobrazowo. Dlatego kluczowym problemem jest kolizja pomiędzy konieczną ochroną istniejących walorów przyrodniczych i obszarów objętych ochroną na podstawie przepisów szczególnych, a realizacją inwestycji umożliwiających rozwój społeczno-gospodarczy gminy.

W związku z powyższymi uwarunkowaniami przyrodniczymi i prawnymi projekt zmianą studium zakłada pewne ograniczenia, mające na celu ich ochronę.

Cały teren gminy wchodzi w skład **Solecko-Pacanowski Obszaru Chronionego Krajobrazu (S-POChK)**.

Solecko-Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu jest położony w granicach Garbu Pińczowskiego, Niecki Soleckiej i Niziny Nadwiślańskiej. Cały teren jest zagospodarowany intensywnie rolniczo i w krajobrazie dominują zbiorowiska nieleśne. Pod względem przyrodniczym największą wartość mają zbiorowiska torfowiskowe i łąkowe z udziałem halofitów: komonicy skrzydlatostąkowej, muchotrzewu solniskowego,

koniczyny rozdętej, rozwijającej się w dolinach Wschodniej i Sanicy, a także w okolicy stopnicy i Solca-Zdroju.

Lasy o charakterze zbliżonym do naturalnych rozwijają się na siedliskach borów sosnowych i borów mieszanych. W zależności od panujących stosunków wodnych wykształciły się zbiorowiska bagiennego boru trzcinnikowego, subkontynentalnego boru świeżego i boru mieszanego.

W płd. części OChK, na lessach w okolicach Wójeczki oraz w płn.-zach. na gipsach wykształciły się zbiorowiska muraw kserotermicznych z interesującymi i chronionymi gatunkami roślin, m.in.: wisienką stepową, ostnicą włosowatą, rojnikiem pospolitym, miłkiem wiosennym, dziewięciszem bezłodygowym.

Jak to zapisano już w rozdziale omawianym formy ochrony przyrody zgodnie z par. 3 Rozporządzeniem Nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 156 poz. 1950) zmienionym Rozporządzeniem Nr 17/2009 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 16 lutego 2009r., ustala się następujące działania na terenie obszarów chronionego krajobrazu w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- 1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
- 2) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji;
- 3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- 4) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
- 5) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne;
- 7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Na obszarze chronionego krajobrazu, zgodnie z par. 4 w/w rozporządzenia, zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, od-budowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Przyjęte w zmianie studium rozwiązania pozwalają na zachowanie ustaleń i zakazów zawartych w Rozporządzeniu Wojewody Świętokrzyskiego Nr 89/2005 w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

Generalnie ustalenia zmiany studium pozwalają na ochronę stanowisk chronionych roślin i zwierząt.

Zmiana studium nie przewiduje likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych

. Dokonywane zmiany stosunków wodnych mogą występować incydentalnie na bardzo ograniczonym obszarze. Nie spowodują one jednak zmian stosunków wodnych w skali gminy lub zmian w zrównoważonym wykorzystaniu użytków rolnych i leśnych oraz gospodarce wodnej gminy.

Realizacja przedsięwzięć przewidzianych w zmianie studium nie spowoduje również likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych.

Tereny przewidziane do zagospodarowania dla potrzeb eksploatacji górniczej są ściśle określone i ściśle określone są również warunki, na których ta eksploatacja może występować.

Po zakończeniu wydobywania złoża będą rekultywowane, tak jak to ma miejsce w przypadku złoża „BRODY”.

Dla złoża Strzelce wstępnie przewiduje się rekultywację przez zagospodarowanie powstałego wyrobiska dla potrzeb zbiornika wodnego. Głębokość zbiornika wynosiła będzie ca 4-5m. Skarpy zbiornika będą zadarnione i obsadzone krzewami. Zbiornik pełnił będzie korzystne funkcje poprawiając gospodarkę wodną w dolinie rzeki Wschodniej poprzez zwiększenie retencji. Dla złoża Strzelce I zakłada się wstępnie wodny lub wodno-łąkowy charakter rekultywacji terenu.

Dla złoża Brody II postanowienie RDOŚ przewiduje zniwelowanie wyrobiska wgłębnego o pow. ca 1.4 ha i złagodzenie skarp z wykorzystaniem zgromadzonego nadkładu a następnie rekultywacji w kierunku leśnym. Dla złoża Brody III przewiduje się kierunek wodny rekultywacji. Ostateczny kierunek rekultywacji poszczególnych terenów określony zostanie przez Starostę powiatowego.

Na terenie gminy nie znajdują się indywidualne formy ochrony przyrody.

W północnej części gminy występują siedliska i gatunki chronione będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty ustalone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty) (Dz. U. Nr 77, poz. 510 Siedliska będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty:

Siedliska będące przedmiotem zainteresowania wspólnoty to:

- A- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, podtyp: łąka rajgrasowa, teren sołectw: Strzelce, Sufczyce, Wojnów, Borzymów, Brody, Bydłowa i Podlesie, kod: 6510*;
- B- zmienno wilgotne łąki trzęślicowe, podtyp: zmiennowilgotne łąki olszewnikowo-trzęślicowe, teren sołectw: Borzymów i Bydłowa, kod: 6410*;
- C- starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion, Potamion*, teren sołectwa: Brody, kod: 3150

Gatunki chronione będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty zawarte w załączniku nr 2 w/w Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r :

- A- *modraszek tulejus* - występuje na terenie sołectwa Strzelce, Sufczyce, Borzymów, Brody, Bydłowa i Podlesie, kod: 1059**;
- B- *czernończyk nieparek* - występuje na terenie sołectwa Podlesie, kod: 1060**;
- C- *kumak nizinny* - występuje na terenie sołectwa Brody, kod: 1188**;
- D- *czernończyk fioletek* - występuje na terenie sołectwa Brody, kod: 4038**;

E- *trzepla zielona* - występuje na terenie sołectwa Brody i Podlesie, kod: 1037**.

Na terenie objętym zmianą studium w obszarze złoża Strzelce występuje siedlisko oznaczone symbolem 6510 to teren niżowych i górskich łąk użytkowanych ekstensywnie. W odległości ca. 450m od granicy działki znajduje się siedlisko modraszka telejusa. To samo siedliskozlokalizowane jest około 1.2 km od granicy działki 50/2.

Powierzchnia siedliska 6510 jest duża dlatego niewielki fragment tego siedliska zajęty dla potrzeb realizacji przedsięwzięcia nie spowoduje istotnego uszczuplenia tego siedliska tym bardziej, że jak wynika z informacji zawartych w Postanowieniu RDOŚ, na terenie tym nie występują rośliny żywicielskie dla larwy motyla modraszka tulejusa.

Generalnie planowany na terenach siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty sposób zagospodarowania terenu zapewnia ochronę siedlisk i gatunków występujących na tym terenie.

X Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.

Cele i formy ochrony na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym

W związku z akcesją do Unii Europejskiej Polska została zobowiązana do dostosowania prawodawstwa krajowego do wymogów wspólnotowych.

Wdrożenie szeregu dyrektyw związanych z szeroką pojętą ochroną środowiska w krótkim czasie przyczyniło się do zmian w polityce środowiskowej Państwa, a także do wprowadzenia wielu zmian w ustawodawstwie polskim jak również zmian wymagań i norm w ochronie środowiska.

Priorytety Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska na lata 2002-2012 formułuje VI Program Działań Wspólnoty w zakresie środowiska (Decyzja Nr 1600/2002/We Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca Szósty Wspólnotowy Program Działań w zakresie środowiska naturalnego). Jego realizacja ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i zdrowia ludzkiego oraz ogólną poprawę środowiska i jakości życia. Będzie realizowany poprzez 7 strategii tematycznych w zakresie: zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych, zapobiegania powstawania odpadów i upowszechniania recyklingu, poprawy jakości środowiska miejskiego, ograniczania emisji zanieczyszczeń, ochrony gleb, zrównoważonego użytkowania pestycydów oraz zachowania środowiska morskiego. Program wspiera proces włączania problemów ochrony środowiska we wszystkie polityki i działania Wspólnoty w celu zmniejszenia nacisków na środowisko naturalne pochodzących z różnych źródeł.

Prawodawstwo unijne obejmuje szereg aktów regulujących poszczególne aspekty gospodarowania zasobami naturalnymi oraz ochroną wody i powietrza, wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

Istotnymi z punktu widzenia opracowywanego projektu zmiany studium są:

- Dyrektywa 2000/60/WE (Ramowa Dyrektywa Wodna), której celem jest doprowadzenie do osiągnięcia przez wody powierzchniowe dobrego stanu wód, tak pod względem ekologicznym jak i jakościowym do 2015 roku.

- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, z późniejszymi zmianami.

Podstawowym celem wprowadzenia sieci obszarów chronionych Natura 2000 (Obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty) jest powstrzymanie wymierania gatunków zwierząt i roślin na obszarze Unii Europejskiej oraz ochrona pełnego spektrum różnorodności biologicznej w warunkach stałego monitorowania jej stanu i zachodzących zmian. Wspomniana sieć obszarów chronionych obejmuje dwa rodzaje obszarów: obszary specjalnej ochrony ptaków oraz specjalne obszary ochrony siedlisk. W ich granicach realizowane są działania ochronne. Zakazy i nakazy dotyczące gospodarowania zasobami wodnymi na obszarach Natura 2000 (Obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty) ustalane są dla każdego obszaru indywidualnie, w ramach planu ochrony danego obszaru.

Cele i formy ochrony na szczeblu krajowym

Podstawowym dokumentem krajowym jest Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 jest najważniejszym dokumentem wyznaczającym kierunki szeroko pojętych działań w zakresie ochrony środowiska w Polsce. Dokument ten stanowi aktualizację „II Polityki Ekologicznej Państwa”.

Zgodnie z polityką Ekologiczna Państwa podstawowym celem ekologicznym jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa polskiego w XXI wieku oraz stworzenie podstaw dla opracowania i realizacji strategii zrównoważonego rozwoju kraju. Bezpieczeństwo ekologiczne oznacza: czyste środowisko we wszystkich jego elementach, racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, trwałe występowanie wszystkich stwierdzonych na tym obszarze dziko żyjących gatunków, bezpieczna dla zdrowia człowieka żywność oraz możliwość rekreacji i wypoczynku.

Nadrzędnym kryterium rozwiązań o charakterze strategicznym na wszystkich szczeblach zarządzania powinna być konstytucyjna zasada zrównoważonego rozwoju.

Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwale, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym.

Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Konsekwencją tak przyjętego celu głównego Polityki Ekologicznej Państwa jest m. in. dążenie do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, poprawy jakości powietrza, poprawy warunków klimatu akustycznego, wdrożenie nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami, przeciwdziałanie degradacji gleb, ochrona złóż kopalin przed nieracjonalną eksploatacją, przeciwdziałanie poważnym awariom, kształtowanie systemu obszarów chronionych oraz zachowanie różnorodności biologicznej kraju.

Realizacja głównego celu polityki ekologicznej państwa wymaga by strategie, polityki, programy sektorowe, plany miejscowe uwzględniały zasadę zrównoważonego rozwoju. Dotyczy to energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa, turystyki i innych dziedzin działalności, które wykazują presję na środowisko w formie korzystania z jego zasobów, względnie są źródłem jego zanieczyszczenia i niekorzystnych działań.

Cele i formy ochrony na szczeblu wojewódzkim

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego przyjęta została uchwałą XLII/508/06 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 października 2006 r.

„Strategia” wyznacza cele i priorytety, które będą realizowane na obszarze województwa, aby zapewnić dynamiczny, ale zrównoważony rozwój województwa.

Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne wiąże się z realizacją działań mających na celu między innymi ochronę dziedzictwa historycznego, kulturowego i przyrodniczego, budowę i modernizację infrastruktury turystycznej, a także kreowanie i wspieranie rozwoju regionalnego.

Zmiana studium jest ponadto zgodny z:

- Planem zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego,
- Programem ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego (2000 r.),
- Planem rozwoju lokalnego powiatu na lata 2004-2013,
- Programem ochrony środowiska dla powiatu,
- Strategią Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2007-2020.

Projekt zmiany studium uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, a także regionalnym.

Zasada zrównoważonego rozwoju jest nadrzędnym kryterium przy opracowaniu projektu zmiany studium, którego głównym celem jest jej zrównoważony rozwój oparty m.in. o ład przestrzenny, zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych stanowiących ważny potencjał gminy.

Projekt zmiany studium jest spójny z wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Województwa kierunkami działań w zakresie wykorzystania specyficznych zasobów regionalnych między innymi poprzez wyznaczania nowych terenów dla potrzeb rozwoju przemysłu.

XI Przewidywane znaczne oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 (Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty) oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Realizacja zmiany studium wpływa w sposób zróżnicowany na poszczególne elementy środowiska.

Analizując nowe przeznaczenie terenów można prognozować wystąpienie negatywnych oddziaływań na środowisko takich jak:

- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych i uszczuplenie przestrzeni rolno – leśnej w związku z przeznaczeniem części obszarów pod eksploatację górnictw
- zagrożenie obniżenia walorów krajobrazowych i przyrodniczych przez przeznaczenie terenów dotychczas użytkowanych dla potrzeb rolno – leśnych
- zmiany w środowisku roślinnym i glebowym
- zwiększenie obszarów na których występuje emisja zanieczyszczeń związana emisją spalin z pojazdów samochodowych
- powstawanie miejsc wytwarzania dodatkowych odpadów stałych
- wzrost poziomu nowych źródeł hałasu – w rejonie prowadzonej działalności

- możliwość wystąpienia awarii i zanieczyszczeń produktami ropopochodnymi

Odnosząc się do przewidzianych w zmianie studium sposobów zainwestowania oraz określając ich wpływ na poszczególne elementy środowiska poniżej przedstawiono prognozowane oddziaływania na te elementy oraz charakter tego oddziaływania.

Oddziaływanie na ludzi.

Bezpośredni i zmienny w czasie charakter może mieć dla mieszkańców uciążliwość akustyczna związana z eksploatacją kopalni przy pracach wydobywczych oraz transportem.

Uciążliwość może wywoływać emisja pyły tworzącego się podczas zwałowania, wydobywania i transportu. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, zmienne w czasie.

Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta.

W terenie objętym eksploatacją planowane przedsięwzięcia spowodują wyłączenia z powierzchni biologicznie czynnych terenów niezbędnych do eksploatacji złóż i uniemożliwi dotychczasowe funkcjonowanie istniejących na tych terenach gatunków zwierząt i roślin, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji występujących tam gatunków.

W przypadku złóż: Strzelce i Brody III będzie to zmiana stała, ponieważ w miejscu eksploatacji powstaną zbiorniki wodne. Dla pozostałych terenów objętych zmianą przewiduje się leśny charakter rekultywacji.

Oddziaływanie na powietrze oraz topoklimat i klimat akustyczny.

Przewidywane jest zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, wiążące się z funkcjonowaniem nowych terenów zagospodarowania. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, krótkoterminowe i stałe. Zatem stan czystości powietrza może ulec zmianie w stosunku do stanu istniejącego, ale w przypadku utrzymania standardów emisyjnych nie dojdzie do przekroczenia dopuszczalnych norm, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012, poz. 1031).

Główne źródło hałasu stanowi praca sprzętu na terenie kopalni oraz ruch transportowy. Będzie to oddziaływanie chwilowe, krótkoterminowe, długoterminowe i stałe. Zwiększona emisja hałasu nastąpi w czasie prac sprzętu- koparek, co będzie miało jednak charakter czasowy.

Ogólnie w celu ochrony przed hałasem dla zabudowy istniejącej i zapewnienia właściwego standardu akustycznego dla nowo powstającej zabudowy Postanowienia RDOŚ nakazują zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu, zgodnych z przepisami Prawa ochrony środowiska i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla poszczególnych terenów.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

W wyniku realizacji nowej formy zagospodarowania terenu nastąpi zniszczenie nowych powierzchni pokrywy glebowej. Zmiany te będą miały charakter nieodwracalny i dotyczą morfologii terenu.

Oddziaływanie na wody

Wody powierzchniowe i podziemne mogą zostać incydentalnie zanieczyszczone w drodze infiltracji niepożądanymi spływami z terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowo - przemysłowej, w tym dróg publicznych lub awarii sieci kanalizacyjnej czy urządzeń

produkcyjnych. Działanie to może mieć więc charakter oddziaływania bezpośredniego i krótkoterminowego.

Eksploatacja dróg może potencjalnie spowodować zagrożenia dla gleb, wód powierzchniowych lub podziemnych zarówno w trakcie normalnego trybu pracy, jak i w tracie sytuacji ekstremalnych, awaryjnych.

W warunkach normalnej eksploatacji drogi (ruch pojazdów) ilość substancji wprowadzanych do wód i do ziemi jest minimalna. Zanieczyszczenia pochodzą głównie z wycieków z instalacji olejowej pojazdów i niesprawnego działania silników pobierających olej do komory spalania.

Drugą możliwością przedostania się na powierzchnię drogi substancji ropopochodnych są sytuacje awaryjne polegające na wycieku dużej ilości płynów z instalacji pojazdów samochodowych (awarie miski olejowej, silnika, zbiornika paliwa) lub z objętości autocysterny. Rozlewy dużej objętości paliw mogą skazić znaczną powierzchnię terenu, grożąc nawet zanieczyszczeniem głębokich warstw wodonośnych.

Oddziaływanie na krajobraz.

Oddziaływania na krajobraz będą skutkiem wprowadzenia nowego sposobu zagospodarowania na terenach objętych zmianą studium będzie miała miejsce w każdym z obszarów wyznaczonych pod działalność w zakresie eksploatacji powierzchniowej. Oddziaływanie to będzie miało charakter chwilowy i stały. W okresie po zakończeniu eksploatacji złóż po zakończeniu rekultywacji krajobraz bądź wróci do poprzedniego stanu / kierunek zakładający reaktywowanie łąk lub ulegnie zmianie w sposób stały ale przyjazny środowisku / kierunek wodny/

Oddziaływanie na zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Projektowane zagospodarowanie terenu nie wpłynie na jakość zasobów naturalnych. Potencjalne skażenie wód i gleb jest eliminowane środkami prawnymi na poziomie planu zagospodarowania przestrzennego poprzez nakaz realizacji zabezpieczeń przed możliwością zanieczyszczanie wód gruntowych.

Realizacja zmian studium nie będzie miała wpływu na obszary Natura 2000 (Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty) z uwagi na odległość od tych obszarów oraz z uwagi na zastosowane rozwiązania technologiczne które bądź eliminują te negatywne oddziaływania bądź je minimalizują. Tak więc realizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych nie wpływa na zachowanie spójności i integralności obszarów Natura 2000.

Realizacja planowanych inwestycji nie wpłynie też na siedliska przyrodnicze ani gatunki będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty poza minimalnym fragmentem terenu znajdującego się w obszarze złoża Strzelce i Strzelce I.

Potencjalne oddziaływanie realizacji zmiany studium na środowisko przedstawiono również w postaci zestawienia tabelarycznego, gdzie:

+ oznacza występowanie oddziaływania

- oznacza brak oddziaływania

1 – oddziaływanie krótkoterminowe

2 – oddziaływanie średnioterminowe

3 – oddziaływanie długoterminowe

4 – oddziaływanie stałe

5 – oddziaływanie chwilowe

Wyznaczenie terenu dla terenu eksploatacji powierzchniowej _PG

	Oddziaływania										
	Rodzaj				Czas					Przestrzeń	
	bezo średn ie	poś redn ie	wtór ne	sku mul owa ne	1	2	3	4	5	lokal ne	Ponad lokaln e
ludzie	+	-	-	+	+	-	-	+	+	+	-
różnorodność biologiczna	+	+	-	-	+	-	+	+	-	+	-
Rośliny	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	-
zwierzęta	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	-
Wody	+	-	-	+	+	-	-	+	+	+	-
Powietrze	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	-
Powierzchnia ziemi	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	-
Zasoby naturalne	+		-	-	-	-	-	-	-	+	-
Klimat	-	+	-	-	-	-	-	+	-	+	-
Zabytki i dobra materialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
krajobraz	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-

Reasumując i oceniając środki, które mogą być wykorzystane, bezpośrednio lub pośrednio, do zaspokojenia potrzeb ludzkich należy stwierdzić, że zapisy zmiany studium służą ogólnemu rozwojowi gminy a więc wzbogaceniu dóbr materialnych . Nowe formy zagospodarowania wprowadzane są przy poszanowaniu istniejących walorów środowiska i ich ochronie.

Ustalenia zmiany studium będą dawały w przewadze oddziaływania bezpośrednie, ale krótkoterminowe w fazie realizacji oraz długotrwałe i stałe w czasie późniejszego użytkowania tych terenów.

Wnioski prognozy mają charakter ogólny wskazujący jedynie kierunki zmian i zagrożeń wynikających z realizacji projektu zmiany studium. Duża część potencjalnych zmian w środowisku związanych z realizacją przedsięwzięć będzie zależna od technologii prowadzenia prac.

Zmiany w środowisku na etapie realizacji przyjętych zmian w studium będą przejawiały się głównie poprzez fizyczne przekształcenia w środowisku. Zmiany te będą miały charakter lokalny ograniczony do terenu będącego w posiadaniu Inwestorów. Długookresowe zmiany w środowisku będą wiązały się z konsekwencją przekształcenia gleby, krajobrazu, świata roślin i zwierząt.

Ustalenia projektu zmiany studium, w przypadku ich pełnego wdrożenia, nie powinny stworzyć bezpośredniego, znaczącego zagrożenia zarówno dla flory i fauny, jak i dla

różnorodności biologicznej najbliższych położonych od granic gminy Oleśnica obszarów Natura 2000 (Obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty).

Na obecnym etapie analizy wpływu ustaleń projektu zmiany studium na środowisko, w tym środowisko przyrodnicze istotne znaczenie mają skutki dalekosiężne stanowiące wynik docelowej realizacji ustaleń zmiany studium.

W przypadku złoża Brody II i III przekształcenia poszczególnych komponentów środowiska w trakcie realizacji zainwestowania terenu mają w zasadzie charakter okresowy i po pewnym czasie środowisko wraca do stanu równowagi, chociaż na innym poziomie niż pierwotnie.

Należy zaznaczyć, że poszczególne komponenty środowiska wykazują elastyczność w reakcji na przekształcenia i w dłuższym czasie może nastąpić znaczna ich regeneracja.

XII Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 (Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty) oraz integralność tego obszaru.

Rozwiązania łagodzące i kompensujące negatywne oddziaływanie na środowisko.

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zawiera zapisy łagodzące prognozowane ujemne skutki zawartych w nim ustaleń. Proponowane rozwiązania łagodzące (mające na celu zapobieganie i ograniczenie) i kompensowania negatywnych oddziaływań na środowisko przedsięwzięć inwestycyjnych przewidzianych przy realizacji zmiany studium to:

- stała kontrola środków transportu oraz sprzętu
- systematyczny wywóz odpadów z terenu złóż
- prowadzenie eksploatacji w porze dziennej

Należy stwierdzić, że w ustaleniach dot. zasad ochrony środowiska i przyrody projekt przewiduje zachowanie warunków wynikające z przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska. Przyjęte rozwiązania projektowe powinny zapewnić ochronę gleby, wód i powietrza przed przedostawaniem się zanieczyszczeń powstających w trakcie realizacji i eksploatacji przedsięwzięć.

W wyniku przeprowadzonej oceny zostaną nałożone na inwestora obowiązki, które winny zapewnić przestrzeganie obowiązujących standardów z zakresu ochrony środowiska, zarówno w czasie realizacji przedsięwzięcia jak i w czasie jego eksploatacji.

XIII Rozwiązania alternatywne

W niniejszym dokumencie nie przewidziano dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań eliminujących zagrożenie środowiska przyrodniczego przewidzianych zmianą studium gdyż zastosowane rozwiązania planistyczne są zgodne z zaleceniami zawartymi w Postanowieniach RDOŚ i uznane zostały za optymalne.

Wszystkie uwarunkowania środowiskowe oraz społeczne należy uznać za optymalny. Wszelkie ustalenia o zasadniczym znaczeniu dla ochrony środowiska zostały przyjęte przez autorów projektu i znalazły odzwierciedlenie w zapisach zmiany studium.

XIII Streszczenie

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje ocenę skutków dla środowiska realizacji ustaleń zmiany nr 3 studium zagospodarowania przestrzennego gminy Oleśnica, na których usytuowane są złoża Strzelce, Strzelce I, Brody II oraz Brody III.

Prace prowadzone na tym terenie powodują okresowe uciążliwości związane z emisją hałasu, emisją zanieczyszczeń z powodu spalania paliw w maszynach oraz środkach transportu. Uciążliwości te mają charakter okresowy i odwracalny. W zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza eksploatacja będzie źródłem emisji pyłu związanego z wydobywaniem piasku i jego zwałowaniem. Masy ziemne stanowiące nadkład z terenu wydobywanych kopalni są zwałowane. Po zakończeniu eksploatacji złoża, teren będzie rekultywowany. Oddziaływanie akustyczne przy wydobywaniu kopalni jest zmienne w czasie i w przestrzeni. W początkowej fazie eksploatacji uciążliwość akustyczna jest największa. Największe natężenie hałasu występuje w ciągu drogi technologicznej wzdłuż poruszania się pojazdów technicznych. Eksploatacja złoża nie powinna powodować przekroczenia wartości określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z dnia 9 listopada 2010 r. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 1.10.2012 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012, poz. 1109). Kopalnie piasku wytwarzają niewielkie ilości odpadów komunalnych. Podczas eksploatacji nie powinny być wytwarzane odpady niebezpieczne z uwagi na specyfikę kopalni i specyfikę jej wydobywania. Nie powstają również ścieki przemysłowe. Eksploatacja złóż piasku nie powinna powodować zagrożeń dla warstw wodonośnych. Zagrożeniem, które może powstać na terenie eksploatacji jest mogąca wystąpić awaria pojazdów, które mogą zanieczyszczać wodę produktami ropopochodnymi, które przedostaną się bezpośrednio do gruntu a następnie do wód. Zastosowanie działań ograniczających uciążliwości, stała kontrola środków transportu oraz sprzętu pracującego na terenie kopalni, przestrzeganie zasady nie gromadzenia odpadów na terenie eksploatacji złóż będą gwarantowały ograniczenie uciążliwości w sposób, który pozwoli na stwierdzenie, że wydobywanie kopalni nie będzie miało znaczącego negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne. Charakter prowadzonej eksploatacji, jej zakres i stosowane metody wydobywania powodują, że nie powinno wystąpić ryzyko poważnej awarii. Usytuowanie złóż powoduje, że nie zostaną naruszone walory przyrodnicze i krajobrazowe i nie wystąpi zagrożenie dla środowiska, ponieważ obszary te nie leżą w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowy.

Realizacja ustaleń zmiany studium doprowadzi przejściowo do istotnych przekształceń aktualnego stanu komponentów środowiska: powierzchni ziemi, wód, klimatu oraz stanu aerosanitarne. Takie zmiany występowały będą jedynie w niewielkim obszarze i nie będą miały znaczącego wpływu na ogólny stan środowiska w gminie.

Generalnie ustalenia zmiany studium pozwalają zachować najistotniejsze wartości przyrodnicze terenu objętego zmianą studium.

Gmina Oleśnica zlokalizowana jest w centrum Polski, brak jest zatem przesłanek dotyczących analizy transgranicznego oddziaływania na środowisko rozwiązań przyjętych w zmianie studium. Wypełnienie wszystkich obowiązków podanych w zmianie studium oraz późniejsze ich przestrzeganie pozwoli na wyeliminowanie zagrożeń środowiska.

Przyjęte rozwiązania pozwalają na stwierdzenie, że w zakresie polityki przestrzennej i kierunków rozwoju generalnie są one spójne ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” oraz zachowują zasady ochrony obszarów aktywnych biologicznie.

Proponowane rozwiązania planistyczne nie eliminują w całości możliwych zagrożeń i wskazują jedynie sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnych zjawisk.

Wypełnienie wszystkich obowiązków podanych w zmianie studium oraz późniejsze ich przestrzeganie pozwoli na zminimalizowanie zagrożeń zarówno w obrębie terenów będących przedmiotem planu jak i na terenach sąsiednich.

Generalnie wprowadzone przez zmianę studium ustalenia uwarunkowań służyć będą dalszemu harmonijnemu rozwojowi gminy z równoczesnym poszanowaniem istniejącego środowiska przyrodniczego.

Załącznik nr 1
do prognozy zmiany
studium Oleśnica

Wykaz materiałów źródłowych:

Materiały planistyczne i dokumentacja środowiska:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Oleśnica,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego - Uchwała nr XXIX/399/02 z dnia 26 kwietnia 2002 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Oleśnica,

Materiały publikowane:

- Geografia Regionalna Polski, J. Kondracki, PWN Warszawa 1998 r.,
- Wyniki oceny jakości wód powierzchniowych w województwie świętokrzyskim w 2005 r (wersja internetowa dostępna na stronie www.kielce.pios.gov.pl),
- Wyniki oceny jakości powietrza i klasyfikacja stref w województwie świętokrzyskim w roku 2005, WIOŚ, Kielce (wersja internetowa dostępna na stronie www.kielce.pios.gov.pl).
- Szajn J., 1975 - Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1: 50 000 + objaśnienia, I.G. Warszawa,
- Okołowicz W., 1978 - Regiony klimatyczne Polski; w: Narodowy Atlas Polski, PAN - Instytut Geografii Wrocław,
- Operat przeciwpowodziowy dla województwa kieleckiego, oprac. BPWM - Kielce,
- Kondracki J. 1998 - Geografia Regionalna Polski, wyd. Naukowe PWN, W-wa,
- Wyniki pomiarów jakości wód powierzchniowych w województwie świętokrzyskim w 2006 r., (red) WIOŚ Kielce,

- Mapy glebowo - rolnicze gminy Oleśnica z zasobów Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej
- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016 - Warszawa 2008 r.;
- Krajowa Strategia Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej i Program działań na lata 2007 - 2013;
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 - 2015
- Dane statystyczne ze strony internetowej Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl;
- Stan środowiska w województwie świętokrzyskim w roku 2006. Raport, WIOŚ Kielce (wersja internetowa dostępna na stronie www.kielce.pios.gov.pl),

Podstawę opracowania prognozy stanowią również prace w terenie oraz materiały archiwalne dotyczące walorów przyrodniczych.